

Skriftligt spørgsmål om arbetspensionens inverkan på efterlevandepensionen för den som får avträdelsestöd och efterlevandepension

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 161/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Markku Pakkanen /cent:

Är det rättvist att utfört arbete och den intjänade arbetspensionen sänker efterlevnadspensionen för den som får avträdelsestöd, medan arbetslöshet däremot höjer efterlevnadspensionen under den period arbetspension införtjänas?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Syftet med familjepension är att trygga den efterlevande makes och barnens utkomst och utkomstens kontinuitet efter familjeförsörjarens död. Behovet att trygga utkomsten är vanligtvis störst när förmånslåtare har barn vid sin död. Familjepension betalas efter förmånslåtarens död som efterlevnadspension och barnpension. Även en efterlevande make som fyllt 65 år och som får ålderspension kan ha rätt till familjepension enligt arbetspensionslagarna.

I frågan jämförs efterlevnadspension för en efterlevande make som intjänat även annan pension än arbetspension för lantbruksföretagare och som erhåller avträdelsestöd med en situation där den efterlevande maken som erhåller efterlevandepensionen inte förtjänat annan pension än arbetspension för lantbruksföretagare och har varit till exempel arbetslös under sin karriär. I frågan framförs det att en efterlevande make som varit länge arbetslös under sin karriär och erhåller avträdelsestöd får större efterlevnadspension än en efterlevande make som intjänat även annan pension än arbetspension för lantbruksföretagare och som erhåller avträdelsestöd.

På efterlevnadspensionens belopp inverkar dock även andra omständigheter än efterlevande makes intjänade pensionsbelopp, till exempel antal barn som berättigar till barnpension och i vissa situationer efterlevande makes egna förvärvsinkomster. Vid pensionsjämkningen avdras från efterlevandepensionen minst hälften av beloppet av den efterlevande makens egen arbetspension eller av motsvarande inkomst som överstiger grunden för minskningen av efterlevandepensionen, som är 695,50 euro per månad i 2018 års nivå. På så sätt lämnas en del av den efterlevande makens inkomster utanför pensionsjämkningen. Pensionsjämkningen i fråga om en efterlevande make som får avträdelsestöd görs enligt samma princip som för andra efterlevande makar.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 161/2018 rd

När det gäller bedömningen av ändamålsenligheten och rättvisan av situationen som avses i frågan ska man beakta familjepensionens syfte, det vill säga att den tryggar efterlevande make och barnens utkomst och dess kontinuitet efter familjeförsörjarens död. En persons eventuella kommande rätt till familjepension eller dess belopp kan i regel inte förutses under karriären före förmånsåtagarens eventuella död genom att arbeta eller låta bli att arbeta, eftersom familjepension betalas på basis av förmånsåtagarens eventuella död och omständigheter som anknyter till denna händelse. Med familjepensionen eftersträvas heller inte att föregripande styra beteende, utan målet är att anpassa utkomsten för familjens efterlevande make och barn till de nya förhållandena efter förmånsåtagarens död. En efterlevande make som endast intjänat lite pension under sin karriär kan ha ett större behov av det ekonomiska skyddet som familjepensionen medför.

Helsingfors 18.5.2018

Social- och hälsovårdsminister Pirkko Mattila